

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

# לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל  
שניאורסאהן

מליובאוויטש



## תרומה

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק טז

(תרגום הפשוט)



יורצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה  
שבעים שנה להסתלקות החילולא של כ"ק הרלווי"צ זללה"ה

לעילוי נשמת

ר' לייב בן ר' שמואל ע"ה פליישמן

נפטר ד' אדר ה'תשט"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

\*

נדפס ע"י בנו

הו"ח ר' בצלאל שיחי' פליישמן

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!

להקדשות ולפרטים נוספים:

טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)

אימייל: [info@torah4blind.org](mailto:info@torah4blind.org)

Be A Partner

In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*

To Dedicate This Publication

In Honor Of Your Family Or A Loved Ones

For More Info. Call:

(718) 753-6844 or (323) 934-7095

or email: [info@torah4blind.org](mailto:info@torah4blind.org)

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:

<http://www.torah4blind.org>

## תרומה

### א. שלוש התרומות המוזכרות כאן, וההבדל באופן כתיבתן

הצייווי על לקיחת „תרומה“ מבני ישראל (לעבודת המשכן) חוזר על עצמו שלוש פעמים בתחילת פרשתנו<sup>1</sup>: „ויקחו לי תרומה“, „תקחו את תרומתי“, „וזאת התרומה אשר תקחו“. על כך אומרים חז"ל<sup>2</sup>: ג' תרומות נאמרו בפרשה הזאת. ויקחו לי תרומה וגו' – זו תרומת אדנים, מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי – זו תרומת שקלים, וזאת התרומה אשר תקחו מאתם – זו תרומת המשכן.

יש הבדל באופן שבו כתובות כאן שלוש התרומות: השתיים הראשונות כתובות רק באופן כללי וברמז, ופרטיהן מוזכרים רק בפרשות מאוחרות<sup>3</sup> יותר, ואילו תרומת המשכן כתובה כאן בפירוט ובהרחבה.

יש אפוא להבין: הרי שלוש התרומות כולן היו למען עבודת המשכן

[ואפילו תרומת השקלים ששימשה לקניית קרבנות ציבור<sup>4</sup> – הרי לפי פסק ההלכה של הרמב"ם<sup>5</sup> שמצות בנית המקדש (איננה רק)

(1) כה, ב"ג.

(2) ירושלמי שקלים פ"א ה"א. הובא בפרש"י עה"ת ריש פרשתנו.

(3) תרומת האדנים – „כמו שמפורש באלה פקודי“ (פרש"י ריש פרשתנו. וראה פקודי לה, כה ואילך); תרומת השקלים – תשא שם, יג ואילך (ובפרש"י שם, טו).

ואף שלפרש"י בפרשתנו (עה"פ), ה"כסף" הנמנה כאן הוא המחצית השקל שנתנו עבור תרומת האדנים – הרי לא נמנה כענין (ותרומה) בפ"ע [נוסף לזה, שלא נתפרש (כסף) פקודי] שכ"א מכן עשרים שנה ומעלה גו' נתן (רק) מחה"ש ושהי' בשביל האדנים], ואדרבה – נזכר כפרס בכללות תרומת המשכן. ואפילו הפרט, וכסף – כולל ג"כ הכסף שממנו נעשו כלי שרת וכו' (פרש"י שם). וראה לקמן ע' 458.

(4) פרש"י ריש פרשתנו. תשא ל, טו. שקלים רפ"ד. רמב"ם הל' שקלים רפ"ד.

(5) ריש הל' בית הבחירה. ועד"ז בספר המצות מ"ע כ. וראה בארוכה לקו"ש ח"א ס"ע 120 ואילך.

שיהיה „בית לה“, אלא שבית זה יהיה „מוכן להיות מקריבין בו הקרבנות“, ויוצא, אם כך, שהצייווי „ועשו לי מקדש“ כולל גם את ההכנות הדרושות לעבודת הקרבנות, שאחת מהן היא השימוש בתרומת השקלים לקניית קרבנות ציבור] –

ואם כך, היו צריכות להיכתב כל שלוש התרומות באופן מפורט?

גם אם ניישב קושי זה בקשר לתרומת השקלים, ונאמר שבכל זאת היא איננה קשורה לבנית המשכן למעשה, אלא מהווה רק הכנה לעבודה במשכן, ולכן אין זה (בפרשת תרומה) המקום המתאים לכתיבת פרטי תרומה זו; עדיין יישאר הקושי על תרומת האדנים שהם חלק מבנית המשכן: מדוע אין תרומה זו מפורטת בפרשתנו?

### ב. הבדל נוסף בלשון הפסוק

יש עוד הבדל כאן<sup>6</sup> בלשון הפסוק בנוגע לג' התרומות:

בתרומת האדנים כתוב „ויקחו לי תרומה“, בתרומת השקלים – „תקחו את תרומתי“, ובתרומת המשכן – „וזאת התרומה אשר תקחו“. כלומר, בתרומה הראשונה (תרומת האדנים) מודגשת שייכות התרומה לקדוש-ברוך-הוא במילה נפרדת – „לי תרומה“,

(6) פרשתנו שם, ח.

(7) להעיר מפרש"י ריש פרשתנו (בנוגע לתרומת המשכן), י"ג דברים האמורים בענין כולם הוצרכו למלאכת המשכן או לבגדי כהונה, ובאזה"ת פרשתנו (ע' א"שפג. א"שצ. א"ת. א"תיד. וראה עד"ז ברע"ב וש"ך עה"ת כאן): „לא מנה רק הדברים השייכים למלאכת המשכן ולכלי המשכן, משא"כ שמן למאור ובשמים אינו מכלי המשכן כ"א ע"ד הקרבנות שבמשכן.“

(8) משא"כ בפ' תשא, שבג' התרומות המרומזות שם (ירושלמי שקלים פ"א שם. פרש"י תשא שם) נאמר בהן „תרומה לה“, או „תרומת ה“.

## להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחות הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלמה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

לקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ישיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועוד והוא העיקר – בענין שהזמן גרמא – בניית בית המקדש השלישי בפשטות ממש:

לאחרי כל הפירושים בפסוק „ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם“, כולל הפירוש „בתוך כל א' וא'“ – הרי אין מקרא יוצא מידי פשוטו<sup>9</sup>, לכל לראש הפירוש בזה בנוגע להלכה למעשה – שעל בני מוטל החיוב לבנות את בית המקדש.

ובנוגע אלינו הכוונה – לבנות את בית המקדש השלישי, בפשטות ממש, כפס"ד הרמב"ם<sup>10</sup> שהוא יבנה ע"י משיח צדקנו, „ובנה מקדש במקומו“, וע"פ דברי הרמב"ם<sup>11</sup> „הכל חייבין לבנות ולסעד בעצמן ובממונם, אנשים ונשים כמקדש המדבר“, מובן שכן הוא גם בנוגע לבית השלישי, שכאו"א מישראל ישתתף בזה ע"י נדבותיו, אנשים ונשים, ויש לומר – גם טף (כפי שהי' בנדבת המשכן).



בתרומה השניה (תרומת השקלים) משולבת השייכות לקדוש-ברוך-הוא במילה „תרומה“ עצמה: „תרומתי“, ואילו בתרומה השלישית (תרומת המשכן) אין מוזכר כלל שהיא תרומה לה, וכתוב „וזאת התרומה“ סתם.

### ג. דברי המדרש בפרשתנו, והתמיהה עליהם

עוד דבר פלא שיש במדרש בפרשתנו: על הפסוק „וזאת התרומה אשר תקחו... זהב וכסף ונחושת“ אומרים חז"ל<sup>12</sup>: זהב כנגד מלכות בבל... כסף כנגד מלכות מדי... נחושת כנגד מלכות יון... ועורות אילים מאדמים כנגד מלכות אדום...<sup>13</sup>

ותמוה מאד: מהו הקשר בין ארבע המלכויות לבין תרומת המשכן? והרי, אדרבה, מלכויות אלו גרמו לארבע הגלויות ולחורבן בית המקדש, להיפך מתרומת המשכן, שכוונתה היא – „ועשו לי מקדש“ (בנין והקמת המשכן)?

### ד. הדברים יובנו על-ידי השוואת התרומות לשלושת העמודים בעבודת ה'

ויובן זה בהקדים, שהעבודה הרוחנית של „ועשו לי מקדש“ (הכנת דירה לקדוש-ברוך-הוא והשראת שכינתו בתחתונים) נחלקת לשלושה סוגים – עמודים: תורה, עבודה וגמילות חסדים<sup>14</sup>.

מובן ששלושת הסוגים הללו רמוזים בענין המשכן.

(9) להעיר מתקלין חדתין לירושלמי שם (ועד"ז במשכיל לדוד בפרש"י כאן) דלמדין דתקחו את תרומתי קאי על תרומת השקלים (קרבנות לגבוה) מדכתיב „תרומתי כלומר תרומה שלי“.

(10) תנחומא פרשתנו ז. וראה שמו"ר פל"ה, ה. (10\*) אבות פ"א מ"ב.

ויש לומר שזוהי, בפנימיותם של הענינים<sup>11</sup>, הסיבה לכך שלקחו שלוש תרומות נפרדות, ולא תרומה אחת כללית לכל צרכי המשכן, וזאת מפני ששלוש התרומות הן כנגד שלושת העמודים<sup>12</sup>: תורה, עבודה וגמילות חסדים<sup>13</sup>. וכדלהלן:

היסוד והמקור לכל עניני עבודת ה' הוא העמוד של „תורה“ כל פרטי הדרגות והאופנים לעבוד את הקדוש-ברוך-הוא על-ידי מצוות ומעשים טובים מיוחדים ומבוססים על תורה. לכל ענין של יהדות וקיום המצוות יש מקור והתחלה בתורה, ועל כך רמזו בתרומת האדנים שהם היסוד של המשכן.

תרומת השקלים, שממנה קנו קרבנות ציבור, היא העמוד של „עבודה“, שהיא עבודת הקרבנות<sup>14</sup>, ותפילה שבמקום קרבנות תקנום<sup>15</sup>.

ותרומת המשכן, הכוללת את כל הדברים הגשמיים (זהב וכסף ונחושת וכו') שמהם בנו את המשכן, היא כנגד עבודת המצוות (המתקיימות על-ידי זהב וגו'), שהמצוה הכוללת אותן היא גמילות חסדים (כידוע<sup>16</sup>, גמילות חסדים היא „כללות המצוות“).

לפי הסבר זה על ההבדלים שבין שלושת

(11) כי בפשטות מובן שידיעת מנין בני אפשרית רק ע"י תרומה בפ"ע.  
(12) להעיר מרבנו בחי פרשתנו כה, ב: „שלוש תרומות שהעולם נתרומם (נתרם) בהם .. ונרמו במעשה המשכן לפי שהמשכן שקול כבריאת העולם כו' – והרי תורה עבודה וגמ"ח הם הדברים שעליהם העולם עומד (אבות שם).

(13) המבואר בפנים ע"ד ג' התרומות הוא ע"פ המובן מאוה"ת ד"ה ויקחו לי תרומה (ע' א'שנט ואילך) ד, ויקחו לי תרומה קאי על תורה, ו, מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי קאי על תפלה. ושם (ע' א'תיג) „פי' וזאת התרומה לפי מדרש זה (-) המדרש שהובא לעיל סעיף ג) קאי על בירור ק"צ .. ע"י מצות מעשיות כו'“.

(14) רש"י, רע"ב ועוד לאבות שם.

(15) ברכות כו, ב. וראה רבנו יונה לאבות שם.

(16) לקו"ת ראה כג, ג. וראה אגה"ק סי' לב: וכל הגוף נכלל בימין.

עניני העבודה הללו, תובן הסיבה לשינויים שהוזכרו בסעיף ב' לגבי שלוש התרומות.

ה. תורה – חכמת ה', עבודה –

קירוב האדם לה', גמ"ח –

מעשה המצוות

ההבדל בין שלושת הקוין – תורה עבודה וגמ"ח – היא:

תורה היא בבחינת „ואהיה אצלו אמון... שעשועים... לפניו...<sup>17</sup>“, „חמדה גנוזה<sup>18</sup> של הקדוש־ברוך־הוא, וקדמה לעולם אפייים שנה<sup>19</sup>, לפני שהיהודי לומד אותה (שלא כמצוות, שעצם קיומן תלוי במקיים המצוה, וענינן הוא אזהרה לאדם). גם כאשר יורדת התורה למטה ונלמדת על־ידי האדם היא נשארת (כלשון חז"ל<sup>19</sup>) „דברי כאש“ (של הקדוש־ברוך־הוא), היא איננה משתנית כאשר היא מתלבשת בשכלו ובדיבורו של האדם; היא נשארת חכמתו של הקדוש־ברוך־הוא, הנשגבה לאין ערוך מן האדם הלומד.

הענין של „עבודה“ (קרבנות – תפילות), הוא „אדם<sup>20</sup> כי יקריב מכם“, האדם מקרב את עצמו לקדוש־ברוך־הוא, כפי הידוע<sup>21</sup> ש„קרבן“ הוא מלשון קירוב – „דאמאי אקרי קרבן על שם שמקרב“ – „קירוב הכוחות והחושים“ לקדוש־ברוך־הוא. עבודת התפילה (שבמקום קרבנות תקנום) היא הרי עבודה שבכל<sup>22</sup>, התעלות האדם בעצמו (בכוחותיו

שלו) לאלקות עד ש„ראשו מגיע השמימה“<sup>23</sup>.

זוהי, אם כן, עבודתו של האדם, ולכן, גם אם בידו להתרומם רק לפי כוחו של נברא, בכל זאת הוא נהיה מאוחד עם אור הקדושה שאליו הוא מגיע<sup>24</sup>.

לשתי העבודות הללו – תורה ועבודה – יש צד שווה, שבשתייהן האדם העובד מתעסק עם עצמו, וכך גם תוצאתם ופועלתם היא רק אצל האדם (ששכלו מתאחד עם שכל התורה – חכמת ה', והוא מתרומם עד „שמימה“) – אך אין בהן התעסקות עם דברים גשמיים, שגם הם יהפכו לתשמישי קדושה, דבר שבקדושה, כך שחפץ גשמי יהפוך לחפץ של מצוה החדור באור הקדושה.

[ואפילו בעבודת הקרבנות כפשוטה, שהיו מקריבים בהמה גשמית על המזבח, בכל זאת לא הקריבו על המזבח את החפץ הגשמי כפי שהוא, אלא היו צריכים לפניכן להקדישו. כלומר, להבדילו (קדושה מלשון הבדלה<sup>25</sup>) ולהגבהו משפלותו, ורק אז הוא נעשה ראוי להקרבה על מזבח ה'].<sup>26</sup>

וזהו היתרון בקו השלישי – „גמילות חסדים“, הכולל את קיום כל המצוות: התעסקות ופועולה בחפץ הגשמי, שבו מקיימים

(23) ויצא כח, יב. וקאי על קרבנות (ב"ר פס"ח, יב) ותפלה (זח"א רסו, ב. זח"ג שו, ב. תקי"ז ת"י מה).

(24) ע"ד המבואר (ד"ה זכור תרס"ה פ"י (סה"מ תרס"ה ע' רכא). ועד"ז ד"ה זה תרנ"ד (סה"מ תרנ"ד ע' קצו)) יתרון המעלה בקיום המצוות והאבות שהיו בבחי' כלים ממש לאלקות, משא"כ בתורה ומצוות שלנו גם אם מכון כו' ה"ז רחוק מאד מהביטול והאבות וההמשכה שע"ז הוא „רק אור מקיף לבד בבחי' רחוק כו'“, וראה שם שזהו ה„הפרש בין מלמטה למעלה ובין מלמעלה למטה“, והרי – זהו החילוק בין תורה ותפלה.

(25) תניא פמ"ו.

(26) ראה לקו"ת שלח ד"ה ב' נסכים (ועוד) בבואור מחז"ל (ברכות יד, סע"ב) כל הקורא ק"ש בלא תפלין כאילו הקריב כו' בלא נסכים – דקרבנות הן דוגמת ק"ש – העלאה מלמטה למעלה, וצ"ל תפלין (ובקרבנות – מנחה ונסכים), כלל כל התורה והמצוות מעשיות, להמשיך דירתו ית' בתחתונים. עיי"ש באורך.

השלישי, בפשטות ממש, כפס"ד הרמב"ם<sup>5</sup> אַז דאָס וועט אויפגעבויט ווערן דורך משיח צדקנו, „ובנה מקדש במקומו“, וע"פ דברי הרמב"ם<sup>6</sup>, „הכל חייבין לבנות ולסעד בעצמן ובממונם, אנשים ונשים כמקדש המדבר“, איז מובן אַז אַזוי איז דאָס אויך בנוגע צום בית שלישי, אז יעדער איד וועט זיך אין דעם משתתף זיין ע"י נדבותיו, אנשים נשים, ויש לומר – אויך טף (ווי ס'איז געווען בנדבת המשכן).

(משיחות לילות ד', ה', ו' ושבת קודש פ' תרומה תשנ"ב)

(5) ה'ל' מלכים רפ"א ובסופו. וראה לקו"ש ח"ח ע' 418 ואילך. וש"נ.

(6) ל' הרמב"ם שם ספ"א.

(7) ה'ל' ביהב"ח פ"א הי"ב.



בדורנו זה – הדור האחרון לגלות והדור הראשון לגאולה – לאחרי שסיימו הכל, וצריכה להיות רק קבלת פני משיח צדקנו בפועל – ודאי שהקב"ה מברך כאו"א מישראל בעשירות בזהב בגשמיות וברוחניות, עד לאופן (כפי שהי' ב„ימי צאתך מארץ מצרים“ כך גם עתה „אראנו נפלאות“) – ש„אין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים“<sup>2</sup> . . .

בכדי . . . לנצל את העשירות („זהב כסף ונחושת וגו'“) כדי לעשות מביתו הפרטי משכן ומקדש לה' (ושכנתי בתוכם בתוך כל א' וא'), כולל – גם ע"י נתינה לצדקה לבנות בית הכנסת ובית המדרש כפשוטו, „מקדש מעט“<sup>3</sup>.

(17) משלי ה, ל.

(18) שבת פח, ב.

(19) מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב. תנחומא וישב ד. זח"ב מט, א.

(19\*) ירמ' כג, כט. ברכות כב, א.

(20) ויקרא א, ב. וראה לקו"ת ויקרא ב, ג ואילך.

(21) ספר הבהיר ס' מו (קט). ועייג"כ זח"ג ה, רע"א. של"ה מס' תענית (רי"א, ב). פעי"ח שער התפלה פ"ה. בחיי ויקרא א, ט. וראה רמב"ן שם. ד"ה טעמה תש"ט פ"ב ואילך. ד"ה באתי לגני ה'ש"י פ"ב. ובכ"מ.

(22) תענית בתחלתה.

# הוספה

## בשורת הגאולה

פז.

בדורנו זה – דער דור האחרון אין גלות און דור הראשון פון גאולה – לאחרי וואָס מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט, און עס דאַרף נאָך זיין קבלת פני משיח צדקנו בפועל – איז זיכער אַז דער אויבערשטער בענטשט יעדער איד מיט עשירות בזהב בגשמיות וברוחניות, ביז באופן (ווי ס'איז געווען „כימי צאתך מארץ מצרים“ אזוי איז אויך איצטער „אראנו נפלאות“) – אַז „אין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים“<sup>2</sup>. . .

בכדי . . . צו אויסנוצן די עשירות („זהב וכסף ונחושת וגו'“) אויף מאַכן פון דער אייגענער שטוב אַ משכן ומקדש לה' (ושכנתי בתוכם בתוך כל א' וא'), כולל – אויך דורך געבן צדקה אויף אויפבויען אַ בית הכנסת ובית המדרש כפשוטו, „מקדש מעט“<sup>3</sup>.

ועוד והוא העיקר – בענין שהזמן גרמא – אויפבויען דעם בית המקדש השלישי בפשטות ממש:

לאחרי כל הפירושים אין דעם פסוק „ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם“, כולל דעם פירוש „בתוך כל א' וא'“ – איז דאָך אין מקרא יוצא מידי פשוטו<sup>4</sup>, לכל לראש איז דער פירוש בזה בנוגע להלכה למעשה – אַז אידן האָבן דעם חיוב צו אויפבויען דעם בית המקדש.

ובנוגע אלינו מיינט עס – צו אויפבויען דעם בית המקדש

(1) מיכה ז, טו.

(2) בכורות ה, ב. וכ"ה בתנחומא בשלח כה. הובא בפרש"י בא יג, יג (וראה לקו"ש חט"ז ע' 253 הערה \*20).

(3) יחזקאל יא, טז. מגילה כט, א.

(4) שבת סג, א. וש"נ.

לוקמי

תרומה

שיחות

העבודה של תורה היא באופן של „ויקחו“ – „לוקחים“, אלקות מלמעלה למטה.

וכיוון שאורייתא וקדוש־ברוך־הוא כולא חד<sup>32</sup>, מדייק הפסוק „ויקחו לו“ – ביטוי המצביע על עצמותו של הקדוש־ברוך־הוא<sup>33</sup>, כי באמצעות התורה „לוקחים“ את עצמותו ומהותו של הקדוש־ברוך־הוא ממש, כלשון חז"ל<sup>34</sup>, „אותי אתם לוקחים“.

אבל, מצד שני, כיוון שכוחו של היהודי „לקחת“ את עצמיותו של הקדוש־ברוך־הוא עליידי התורה איננו תוצאה של עבודת האדם הלומד, אלא מפני שהקדוש־ברוך־הוא, כביכול, „הכניס את עצמו“ בתורה (באופן שהתורה היא „דברי כאש“), לפיכך נשאר המשכת והורדת עצמיותו של הקדוש־ברוך־הוא כאילו היא מובדלת מן האדם הלומד.

[וכך יכולה להיות מציאות שהתורה תילמד עליידי איש בלתי טהור, שגם אז קיים המצב של „ויקחו לו“ – השראת עצמותו יתברך עליידי התורה – אבל האדם איננו כלל במצב שבו ה„לי“ יאיר בו בגלוי].

לפיכך כתוב „לי תרומה“, בשתי מילים נפרדות, כדי לרמוז שה„לי“ השראת עצמות ה' בתורה) וה„תרומה“ (העבודה של לימוד התורה) אינם מילה אחת, דבר אחד<sup>35</sup>, כיון שהמשכת העצמות נשאר מנותקת מן האדם הלומד.

לא כן בתרומת שקלים, בקו של „עבודה“ (קרבתנות ותפילה). לגביה כתוב הביטוי

את המצוה, כך שחפץ זה כפי שהוא בחיצוניות, בהצטיירותו בדברים תחתונים גשמיים וב„גשמיותו“ יהפוך לחפץ של מצוה. מסיבה זו המצוות מוגבלות במידות ובהגבלות<sup>27</sup> – בשונה מן התורה, שעליה נאמר<sup>28</sup>, „ארוכה מארץ מידה“ ובשונה מן התפילה, ששלמותה היא כאשר עולים „השמימה“, שזוהי העבודה של „בכל מאדך“, של מסירות נפש<sup>29</sup>, למעלה ממדידות והגבלות – כי המצוות „נתלבשו“ בדברים תחתונים גשמיים [עד שגם את המצוות של חובות הלבבות יש לקיים באופן שהלב הגשמי יתלהב בהרגשה של אהבה ויראה וכו', עד שהדבר יהיה ניכר בבשר הלב<sup>30</sup>] ולפיכך הן מוגבלות.

### ו. כך יובנו ההבדלים בלשון הפסוק

וזהו גם ביאור השינויים (הנזכרים לעיל) בלשון הפסוק:

„ויקחו לי תרומה“ רומז לעמוד של „תורה“<sup>31</sup>, כפי שנתבאר לעיל. ולפיכך כתוב כאן „ויקחו לי תרומה“. לא כתוב „ויתנו לי תרומה“, שאז היתה הכוונה לכך שהאדם מלמטה נותן ל„למעלה“, ל„לי“, כביכול, אלא „ויקחו“ – האדם למטה לוקח את הניתן לו מלמעלה, את ה„לי“, כביכול.

שהרי העבודה של תורה איננה עבודה מלמטה למעלה אלא מלמעלה למטה – באמצעות התורה לוקחים ומורידים אלקות, את חכמתו של ה', מלמעלה למטה.

(32) מובא בתניא פ"ד ורפכ"ג בשם זוהר. וראה זח"א כד, א. זח"ב ס, א. ולהעיר מתקו"ז ת"ז ותכ"ב.  
(33) ראה אהר"ת פרשתנו (ע' א'שפא): ור"ל לי היינו עצמות אוא"ס ולכן ארז"ל (ויק' פ"ב, ב) כ"מ שנאמר לי אינו זו לעולם לפי שזוהו בחי' אני ה' לא שנית.  
(34) תנחומא אמור יז. ויק' פ"ל, יג. וראה שמו"ר ריש פרשתנו. פ"ג, ו. תנחומא פרשתנו ג. יל"ש פרשתנו רמז שסד. וראה תניא פמ"ז.  
(35) אף ששכל האדם מתייחד עם שכל התורה, ואדרבה – בייחוד נפלא שאין יחוד כמוהו כל (תניא פ"ה).

„תְּרוּמָתִי“. הקרבן הגשמי עצמו עולה ונכלל במקורו ושוורשו למעלה, באלקות. גם באמצעות עבודת התפילה מתעלה האדם עד „שמימה“, כפי שהוסבר לעיל, הוא מגיע לדרגה כזו, שהאור האלקי מאיר בו בגלוי, ולכן כתוב „תְּרוּמָתִי“, ביטוי המצביע על כך שהקשר שבין „תְּרוּמָה“ (עבודה) לבין „לִי“ (המשכת אלקות באמצעות העבודה הזאת) בעבודה<sup>36</sup> זו הוא ניכר ומורגש.

לא כך הוא הדבר בתְּרוּמָה השלישית, תְּרוּמַת הַמִּשְׁכָּן, שזוהי העבודה עם החפץ הגשמי עצמו, כפי שהוא בגשמיותו. בעבודה זו המשכת האלקות היא בהעלם, ולכן כתוב „תְּרוּמָה“ סתם, בלי להזכיר בפירוש שזוהי תְּרוּמָה לה', כי בעבודה זו איננו ניכר הקשר לקדוש־ברוך־הוא.

#### ז. עֵיקַר הַכוּוֹנָה הִיא דוּקָא

##### בַּעֲבוּדַת הַמִּצְוֹת

למרות שהמצוות „נְתַלְבְּשׁוּ“ בדברים גשמיים, בכל זאת מתבצעת דוקא על־ידי עבודה זו הַכוּוֹנָה בבריאת העולם, הענין של „נְתַלְבְּשׁוּ“ הקדוש־ברוך־הוא להיות לו דירה בתחתונים<sup>37</sup>, כמו שמדגיש אדמו"ר הזקן<sup>38</sup> שהכוונה היא ל„דירה“ לקדוש־ברוך־הוא בעולם הזה הגשמי התחתון „שאינ תחתון למטה ממנו“;

אבל כדי שעבודה זו תהיה מושלמת כראוי, צריכים להיות אצל האדם גם הקו והיסוד של תורה, והקו של „עבודה“.

וכיון שכל עניני עבודת ה' נמצאים במשכן, כפי שצויין לעיל, רמזו גם ענין זה, במעשה

המשכן: התורה מזכירה בפירוש בפרשתנו רק את תְּרוּמַת הַמִּשְׁכָּן, שזהו העיקר, ושתי התְּרוּמוֹת האחרות מוזכרות רק באופן כללי וברמז, כי הם (בכוונה העיקרית שבהם) רק הכנה והשלמה ל„עשיית הדירה“.

#### ח. הַהִסְבֵּר לְדַבְרֵי הַמְדַרְשׁ

וזהו גם הביאור בדברי המדרש (לעיל סעיף ג) ש„זהב וכסף...“ הם כנגד ד' המלכיות<sup>39</sup>:

כיון שענינה של תְּרוּמַת הַמִּשְׁכָּן הוא לעשות דירה לה' יתברך בתחתונים (לעשות מקדש ומשכן לה' מן הגשמיות), שלימותו של ענין זה איננו בבניית המשכן שראו בו בעיני בשר את השראת השכינה, אלא בעבודה בזמן הגלות<sup>40</sup>, בשעה שגשמיות העולם היא בתוקפה, ובאמצעות עבודה זו לשנות גם גשמיות זו ו„לברר“ ולהעלות את התחתון „שאינ תחתון למטה ממנו“.

היתרון שבעבודה זו יתגלה לעתיד לבוא, שאז תתגלה המעלה של „מעשה“<sup>41</sup>, כידוע, שאז יהיה „מעשה גדול“, ולכן המקדש (ש„היה מעין עולם הבא“<sup>42</sup>) היה בעיקר מדומם.

וכל זאת כפי שמוסבר בענין יוסף ויהודה, שיהודה מצביע על העבודה של מעשה (יהודה – מלשון הודאה וביטול, כמו דומם ש„יש בו בחינת הביטול ביותר“<sup>43</sup>), ולעתיד לבוא יהיה יהודה נעלה מיוסף – „ודוד“<sup>44</sup> עבדי נשיא להם לעולם.

(ממאמר ד"ה ויקחו לי תְּרוּמָה תשל"ה)

39) ראה אוה"ת פרשתנו ע' א'תט ואילך.

40) ראה גם לקמן ע' 514.

41) בכל הבא לקמן ראה בארוכה תו"א, תו"ח ואוה"ת ר"פ ויגש.

42) לשון התו"א שם (מג, ד).

43) לשון התו"א שם (מד, א).

44) יחזקאל לו, כה. וראה לקו"ש [המתורגם] חט"ז ע' 447 הערה 12.

## לְזִמּוֹת

### כ"ק אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבֵּינוּ

### מֶלֶךְ הַמִּשִּׁיחַ



ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מֶלֶךְ הַמִּשִּׁיחַ (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יח"י, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'



### יח"י אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבֵּינוּ מֶלֶךְ הַמִּשִּׁיחַ

### לְעוֹלָם וָעֶד